

Rammer for driftssamarbejde mellem fjernvarmeselskaber under konkurrencelovgivningen

Side 1/4

1. Formål

Formålet med notatet er at udstikke rammer for, hvordan fjernvarmeselskaber kan samarbejde om tekniske og driftsnære opgaver – herunder disponering af egne anlæg, budindmeldelse på elmarkedet og deltagelse i markeder for systemydelser inden for rammerne af Konkurrencelovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler.¹ En sådan ramme vil være afgørende for en række små fjernvarmeselskaber, der mangler kritiske ressourcer til driften af deres fjernvarmeselskab og derfor efterspørger bedre muligheder for at samarbejde med andre fjernvarmeselskaber. Et samarbejde mellem to eller flere fjernvarmeselskaber kaldes i nogle tilfælde også et driftsfællesskab.

Samarbejde om driftsopgaver, som beskrevet nedenfor, kan efter omstændighederne skabe effektivitetsgevinster, styrke robustheden i den daglige drift og gøre det muligt for mindre selskaber at deltage på markeder, som de ikke kan betjene alene. Dette forudsætter imidlertid, at samarbejdet er objektivt nødvendigt, proportionelt og begrænset til det, der er nødvendigt for det enkelte selskabs egen drift. Muligheden for driftssamarbejde vil ligeledes forbedre den danske forsyningssikkerhed både på varmeområdet og elområdet.

2. Hvad er et driftssamarbejde eller driftsfællesskab

Et driftssamarbejde består af to eller flere juridisk selvstændige fjernvarmeselskaber. Fjernvarmeselskaberne samarbejder på en sådan måde, at en eller flere medarbejdere fra ét selskab er involveret i driften af mindst et andet selskab.

I fjernvarmeselskaber, hvor anlægspordeføljen omfatter kraftvarme, elkedler, varmepumper mv., er budgivning på elmarkedet en del af driften og en væsentlig del af optimeringen af varmeproduktionen. En del fjernvarmeselskaber har kun behov for at have et driftssamarbejde som en backup-løsning i tilfælde af, at den ansvarlige for driften i et selskab bliver forhindret i at varetage sine opgaver pga. sygdom o.a.²

---

¹ For en gennemgang af Konkurrencelovens §§ 6-10, henvises til vedlagte bilag "Konkurrencelovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler mv. af relevans for driftsfællesskaber".

² Over 100 fjernvarmeselskaber i Danmark har kun 2-3 medarbejdere og over 100 yderligere fjernvarmeselskaber har 4-5 medarbejdere.

Et koncernforbundet forsyningsselskab, som hjælper et fjernvarmeselskab, udgør ikke et driftssamarbejde, som det forstås i dette notat.

En aftale, hvor et fjernvarmeselskab byder ind på elmarkedet for et andet fjernvarmeselskab, men de to selskaber ellers har fuldt adskilt drift, udgør ikke et driftssamarbejde, som det forstås i dette notat.

En aftale, hvor en balanceansvarlig aktør (eller et andet selskab forbundet med en vertikal aftale) samarbejder med et fjernvarmeselskab om f.eks. beregning af bud på elmarkedet, udgør ikke et driftssamarbejde, som det forstås i dette notat.

3. Afgrænsning af muligheden for samarbejde

Et driftssamarbejde er relevant for mindre fjernvarmeselskaber, som ikke har en stor varmereproduktion og dermed ikke har en omsætning som retfærdiggør ansættelse af medarbejdere med den nødvendige ekspertviden på området. Mindre fjernvarmeselskaber udgør samtidigt en meget lille del af udbuddet på elmarkedet.

På baggrund af de relevante markeders størrelse, likviditet og grænseoverskridende karakter foreslås en kapacitetsmæssig grænse for driftssamarbejder på maksimalt 30 MW kraftvarme elproduktionskapacitet. Formålet med denne tærskel er at sikre, at driftssamarbejder mellem mindre fjernvarmeselskaber ikke kan have en mærkbar indvirkning på konkurrencen på de relevante markeder, jf. konkurrencelovens § 6.

De vigtigste markeder for fjernvarmeselskaberne inden for elmarkedet er day-ahead, mFRR (henholdsvis kapacitet og energi) og aFRR (henholdsvis kapacitet og energi).

Day-ahead markedet er et fælleseuropæisk marked med en meget stor volumen og over 20.000 aktører. Udbuddet i Danmark inklusive udlandsforbindelser ligger på 7-15 GW og efterspørgslen inklusive udlandsforbindelser ligger på ca. det samme.

Energinet opgør hvor mange anlæg, der er prækvalificerede til at levere mFRR og aFRR i Danmark. Pr. 1. oktober 2025 var der ca. 6,9 GW prækvalificeret til at levere mFRR og 2,5 GW prækvalificeret til at levere aFRR. Dertil kommer udbuddet i udlandet, da alle disse markeder nu er grænseoverskridende.

Markederne for de primære reserver er langt mindre, men der er meget få fjernvarmeselskaber som deltager, og markederne for de primære reserver er dermed ikke relevante for de fleste fjernvarmeselskaber eller driftssamarbejder.

En kapacitetsgrænse på 30 MW kan understøtte, at samarbejdet kun omfatter mindre aktører, men kan ikke i sig selv dokumentere, at samarbejdet ligger under de markedsandelsgrænser, der efter konkurrencelovens § 7 normalt anvendes som screening for aftaler mellem konkurrenter. Vurderingen vil derfor i tvivlstilfælde skulle foretages på det kon-

krete relevante marked, ligesom undtagelsen i § 7, ikke vil finde anvendelse, hvis samarbejdet har til formål at begrænse konkurrencen. Grænsen på 30 MW kraftvarme elproduktionskapacitet betyder dog, at fjernvarmeselskaberne i driftssamarbejdet tilsammen vil udgøre langt under 10 % af udbuddet på de relevante markeder i stort set alle markedssituationer.

Den foreslåede tærskel skal forstås som en praktisk og administrerbar afgrænsning af de samarbejder, som dette notat tager sigte på, og ikke som en selvstændig lovlighedsgaranti. Som sådan vil tærsklen som det klare udgangspunkt sikre proportionalitet mellem samarbejdets formål – effektiv drift og opretholdelse af markedsdeltagelse – og dets potentielle markeds-mæssige betydning, uden at der skabes rum for samarbejder med reel markedspåvirkning.

I særlige tilfælde, hvor et mindre fjernvarmeselskab er geografisk tæt på et større fjernvarmeselskab, bør der være mulighed for at etablere et driftssamarbejde, når dette er teknisk, driftsmæssigt og samfundsøkonomisk velbegrunder, selvom det større fjernvarmeselskab ligger over grænsen på 30 MW kraftvarme elproduktion. Den fysiske nærhed giver i disse situationer et klart potentiale for effektiv udnyttelse af eksisterende anlæg og infrastruktur, ligesom det kan understøtte en fremtidig konsolidering, hvor det er hensigtsmæssigt. Samtidig er det afgørende, at mindre fjernvarmeselskaber uden andre oplagte samarbejds muligheder ikke stilles ringere, blot fordi de ligger geografisk tæt på et stort fjernvarmeselskab. En vis fleksibilitet i rammerne for driftssamarbejder er derfor nødvendig for at sikre, at disse selskaber fortsat kan opretholde stabil drift og levere varme til deres forbrugere.

Det forudsættes, at driftssamarbejdet i øvrigt etableres inden for gældende regler og i overensstemmelse med de nedenstående fastsatte kriterier.

Det skal desuden respekteres, at konkurrencemyndighederne kan vælge at foretage en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Såfremt et samarbejde ikke vurderes at være inden for konkurrencelovgivning, vil parterne naturligvis indrette sig herefter.

4. Kriterier for samarbejde

Samarbejdet skal ske for at muliggøre en bedre drift af fjernvarmeselskaberne. Samarbejdets **formål skal være at minimere hvert enkelt selskabs drifts- og produktionsomkostninger til fjernvarme individuelt.**

- Driftssamarbejdet må ikke tilrettelægges med henblik på at optimere ét fjernvarmeselskabs drift, salg eller indkøb ved at benytte et andet fjernvarmeselskab anlæg eller viden om et andet fjernvarmeselskabs anlæg.
- Driftssamarbejdet må ikke indebære koordinering af budgivning på tværs af de fjernvarmeselskaber, som er med i driftssamarbejdet. Dette gælder såvel køb og salg på tværs på konkurrenceudsatte markeder, herunder el, gas, biomasse og på markederne for systemydelse.
- Betalingerne mellem de forskellige selskaber i driftssamarbejdet, må ikke være afhængige af den budgivning og eventuelle indtjening, som selskaberne har haft i

et konkurrenceudsat marked, som f.eks. day-ahead markedet for el eller systemydelser.

Side 4/4

- Hvis en medarbejder, der deltager i driftssamarbejdet, får kendskab til oplysninger, der udgør intern viden i henhold til REMIT-forordningen, skal denne viden håndteres i overensstemmelse med gældende regler. Intern viden skal offentliggøres i overensstemmelse med REMIT, før nogen af de berørte selskaber kan foretage markedsdispositioner, der kan påvirkes af den pågældende information.